Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Directoraat-generaal Klimaat en Energie

Auteur
[redacted]

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

TER BESLISSING
Datum
19 februari 2024

Kenmerk
DGKE-DSE / 45613265

Zk 0000052266

Kopie aan

Bijlage(n)
1. Kamerbrief
2. Aanbiedingsformulier RFL

nota

Beslisnota definitief PEH

Parafenroute

[redacted]

Aanleiding

Op 1 maart beoogt u met de Minister voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het definitieve Programma Energiehoofdstructuur (PEH) naar de Kamer te sturen. Bijgaand treft u het definitieve PEH aan. Het PEH betreft de ruimtelijke visie voor de energiehoofdstructuur van nationaal belang voor Nederland in 2050. Het definitieve PEH zal naar verwachting 1 maart 2024 worden vastgesteld in de MR, samen met de uitvoeringsagenda.

Geadviseerd besluit

- Ondertekenen van het aanbiedingsformulier voor de RFL.
- Instemmen met de publicatie van het definitief PEH, nadat deze vastgesteld is in de MR.

Kernpunten

Het PEH betreft de ruimtelijke visie voor de energiehoofdstructuur van nationaal belang voor Nederland in 2050. Om het PEH op te stellen is een uitgebreide integrale effectanalyse gedaan op basis van verschillende scenario's die variëren in energiemix en ruimtelijke ordening. Op basis van deze inzichten zijn kansen en knelpunten vroegtijdig in kaart gebracht. Hierop zijn verschillende ruimtelijke sturingsinstrumenten geformuleerd.

Toelichting

Behandeling CFL:

- In de CFL hebben een aantal departementen wijzigingsvoorstellen gedaan voor de oplegbrief.
    - BZK heeft voorgesteld om meer nadruk te leggen op het belang van PEH voor de Nota Ruimte.
    - Defensie en OCW hebben voorgesteld om op te nemen dat archeologische waarde en ruimte voor defensie genoemd zouden kunnen worden als andere belangen op basis waarvan een integrale afweging gemaakt zou kunnen worden. Overigens zijn deze belangen inderdaad meegewogen in de Integrale Effectanalyse.
    - IenW heeft aandacht gevraagd voor het vervolgproces. Er zal nog een besluit vallen over welke departement de verantwoordelijkheid voor de handhaving van buisleidingen op zich neemt, alvorens hiervoor een opdracht gegeven kan worden aan de beoogde uitvoeringsorganisatie.

De belangrijkste aanpassingen in het definitief PEH bevatten:

- Een was-wordt tabel is toegevoegd om er zeker van te zijn dat geen beleidsuitspraken verloren gaan bij het vervallen van de Structuurvisie Buisleidingen en het SEVIII.
- Naar aanleiding van een aantal zienwijzen is een stuk tekst toegevoegd over de rol van flexibiliteit in het energiesysteem, over groen gas en over warmte.
- De tekst over 'bovengronds tenzij' is aangepast naar aanleiding van en aantal zienwijzen. Er zal als vervolg een handreiking gemaakt worden samen met TenneT om meer handvaten te bieden bij projecten wanneer het wel en niet kansrijk is om hoogspanningskabels ondergronds aan te leggen (380/220 KV en 150/110 KV).
- De paragraaf uitvoering is vervangen met een uitvoeringsagenda PEH als aparte bijlage. Deze uitvoeringsagenda is samengesteld op basis van een interbestuurlijke werkgroep.

De uitvoeringsagenda bevat acties ten aanzien van:

- Juridische borging van het PEH zoals een herijking van de gereserveerde buisleidingenstroken in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving en de RCR-procedure van toepassing verklaren op grootschalige elektrolyse via de Energiewet;
- Het invoeren van toezicht en monitoring (geodatabeheer, monitoring, handhaving);
- Informatie, communicatie en kennisdeling (bijvoorbeeld het oprichten van leergemeenschappen en het ter beschikking stellen van de expertisepool MIEK voor PEH);
- Evaluatie en cyclische actualisatie;
- Kennisontwikkeling en onderzoeksagenda;
- Duiding over hoe PEH en individuele RCR-projecten tot elkaar in verhouding staan;
- Duiding over hoe PEH en Regionaal programmeren van ruimte en energie tot elkaar in verhouding staan;
- Anticiperen op grote ruimtevraag industrieclusters/aanlandlocaties; en

- Proactief ruimte organiseren voor elektriciteit, buisleidingen, elektrolysers en een speciale aanpak voor de industrieclusters.

De aanvulling op de Integrale Effectanalyse (n.a.v. advies Commissie MER op 29 november) bevat:

- Een overzicht van hoe uitkomsten van het onderzoek hebben geleid tot beleidsuitspraken in PEH;
- Inzicht in welke milieu- en landschapseffecten en risico's daarbij mogelijk van toepassing zijn, en welke mitigerende maatregelen indicatief genomen kunnen worden; en
- Inzicht in welke (concretere) milieu-informatie beschikbaar komt bij vervolgtrajecten en projecten na het PEH. Het PEH (en zo ook het effectonderzoek) is vanwege de lange termijn en brede scope vrij abstract, en vormt een kader voor vervolgprojecten waarin ook specifieker effectonderzoek plaatsvindt.